

Rådet for
Den Europæiske Union

Bruxelles, den 11. november 2019
(OR. en)

13398/19

JEUN 114
EDUC 449
SPORT 100
EMPL 561
SOC 741
DIGIT 166
SUSTDEV 163
CLIMA 295
ENV 914

NOTE

fra:	formandskabet
til:	De Faste Repræsentanternes Komité/Rådet
Vedr.:	En vision for ungdomsarbejde i Europa — klimaændringer, unge og ungdomsarbejde - Orienterende debat (Offentlig debat i henhold til artikel 8, stk. 2, i Rådets forretningsorden) [foreslået af formandskabet]

Efter høring af Ungdomsgruppen har formandskabet udarbejdet vedlagte oplæg som grundlag for den orienterende debat på samlingen i Rådet for Uddannelse, Ungdom, Kultur og Sport den 21.-22. november 2019.

Rådet for Uddannelse, Ungdom, Kultur og Sport**Bruxelles, den 21. og 22. november 2019****– Ungdomspolitisk debat –*****En vision for ungdomsarbejde i Europa — klimaændringer, unge og ungdomsarbejde*****– Oplæg fra formandskabet –*****1. Klimakrisen som det mest presserende globale spørgsmål***

Særrapporten fra 2018 fra Det Mellemstatslige Panel om Klimaændringer (IPCC) understregede kraftigt, at den globale opvarmning bør begrænses til 1,5 °C i forhold til det førindustrielle niveau for at undgå de værste følger af klimaændringerne. I maj 2019 offentliggjorde De Forenede Nationer en global vurderingsrapport om biodiversitet, som gjorde gældende, at verden "har fået en advarsel", eftersom én million arter er truet af udryddelse – hvilket også hænger sammen med klimaændringerne. I 2019 udsendte IPCC særrapporter om klimaændringer og landsektoren og om havet og kryosfæren. I de seneste få år er klimaændringerne stormet frem til forreste række i den offentlige bevidsthed og til toppen af den politiske dagsorden verden over.

2. Klimaændringer som en nøgleprioritet for Den Europæiske Union

Den Europæiske Union har konstant presset på for en stadig mere ambitiøs tilgang til afbødning af klimaændringerne, og i dag er det en af dens vigtigste prioriteter at forebygge de farlige virkninger af klimaændringerne. Den har opstillet mål for 2030 for reduktion af drivhusgasemissioner og øget brug af vedvarende energi og øget energieffektivitet. EU's vigtigste foranstaltninger består af en kombination af finansiel støtte og regulering. Ifølge den seneste Eurobarometerundersøgelse mener unge, at miljøbeskyttelse og bekæmpelse af klimaændringer samt uddannelse og bekæmpelse af fattigdom og social ulighed bør være topprioriteterne for EU i de kommende år.

På ungdomsområdet blev klimaændringer nævnt i Kommissionens meddelelse om en ny EU-strategi for unge 2019-2027. Kommissionen ønskede med strategien "at udstyre unge med livsfærdigheder til at klare sig i en verden i forandring" og "at have særligt fokus på" unge mennesker som lokale og globale interessenter og bemærkede, at "unge mennesker er fast besluttet på at tage fat på de globale udfordringer, særligt målene for bæredygtig udvikling". Selv om EU-strategien for unge 2019-2027 ikke indeholder specifikke anbefalinger vedrørende unges rolle i forbindelse med klimaændringer, har den til formål at "tilskynde unge og udstyre dem med de fornødne ressourcer til at blive aktive borgere". De europæiske ungdomsmål, som er en del af strategien og bør være til inspiration for EU's politiske beslutningstagere, anerkender, at "samfundet er nødt til at gribe ind over for klimaændringer og de voksende miljøtrusler".

3. *Unge: dem, der går i spidsen*

Som i forbindelse med mange andre samfundsændringer er det interessant at bemærke, at det var de unge, der først råbte vakt i gevær.

De klimastrejkende unges "Fredage for fremtiden"-kampagner startede i 2018, mange måneder inden offentliggørelsen af IPCC's særrapport i oktober 2018. De unges klimastrejker bredte sig hurtigt til hele verden - og begyndte at få medieopmærksomhed. På trods af forventninger om at demonstrationerne gradvist ville ebbe ud, blev de faktisk ved med at få flere og flere unge på gaden. Klimastrejkerne i september 2019 samlede mellem 6 og 8 millioner demonstranter på 4 500 steder i 150 lande over hele verden. Desuden har den offentlige opmærksomhed og den politiske debat om klimaforandringer nået hidtil usete højder, navnlig i EU.

Unge indsats over for klimaforandringer er et godt eksempel på, hvordan unge har bidraget til at sætte skub i den politiske dagsorden og udvide rammerne for ungdomsarbejde. Det billede, der nu tegner sig, giver anledning til alle mulige nye spørgsmål og overvejelser.

4. *Budskabet fra unges klimaaktivisme*

Unge klimaaktivisme er et fænomen, der helt sikkert fortjener overvejelse, også for så vidt angår ungdomsarbejde. Det første, der skal drøftes, er, hvilken form for forpligtelse eller budskab der sendes til samfundet og beslutningstagerne, når unge i stort tal og med imponerende energi vedholdende kræver strengere klimapolitikker. I mange lande er deres stemme blevet hørt, og politikere og beslutningstagere har rost de unge, kaldt deres krav legitime og lovet at fremme kampen mod klimaændringer – selv om folk og politikere generelt stadig er splittede i dette spørgsmål. Opmuntring fra politisk side er måske ikke altid nok: selv om folk kan værdsætte og forstå unges bekymringer, sker der ikke nødvendigvis en hel masse, når tiden f.eks. er inde til, at folk rent faktisk skal give afkald på noget i deres privatliv eller i forbindelse med ledelsen af en virksomhed. Det hænger sammen med den måske vigtigste opgave inden for ungdomsarbejdet: at motivere unge til at være aktive borgere og støtte deres tro på deltagelse. De unge strejkende har lagt en stor portion energi og håb i deres indsats, og hvis det ser ud til at munde ud i ingenting, kan det få alvorlige konsekvenser for deres tro på aktivt medborgerskab.

5. *Hen imod metode- og uddannelsesmæssig fornyelse*

Med udgangspunkt i de indhøstede erfaringer med hensyn til klimaændringer og unges politiske aktivisme bør ungdomsarbejde imødegå de unges klimabekymringer, samtidig med at der tages højde for deres forskellige holdninger. Da ungdomsarbejde gør det muligt at nå ud til et bredt spektrum af unge, kan det tilskynde dem til at interessere sig for klimaændringer og miljøtænkning. Ungdomsarbejdere bør kunne tale om klimaændringer og være opmærksomme på klimaændringernes indvirkning på menneskers liv og miljøet. Det er ikke kun et spørgsmål om at støtte unge, der allerede er aktive, men også om at fremme kritisk tænkning og kreativitet samt menneskerettigheder, demokratiske værdier og aktivt medborgerskab og om at nytænke og måske genopdage eksisterende praksis inden for ungdomsarbejde.

Der findes inden for ungdomsarbejde allerede mange metoder til undervisning i natur og miljø samt NGO'er, der er specialiseret i disse områder. Oplevelses- og friluftsunervisning har længe været tæt forbundet med ungdomsarbejde. Der er ungdomscentre, som fokuserer på økologisk uddannelse. I den nuværende situation, hvor unge i stigende grad tager emnet op med ungdomsarbejdere, kan det være fornuftigt at samle vores nuværende viden om praksis og – med de unges hjælp – gå i gang med at udvikle nye aktiviteter og arbejdsmetoder.

Et andet spørgsmål er, hvordan man tilrettelægger uddannelse for ungdomsarbejdere, så de kan få hjælp til at leve op til de unges forventninger. Denne nye situation giver mulighed for uddannelsesmæssig fornyelse. Overgangen til en mere bæredygtig verden kan kun lykkes, hvis vi ikke mister håbet om at finde alternative løsninger. Unges aktive brug af digitale medier (sociale medier, kunst, video) giver mulighed for en alternativ klimavisualisering, som øger bevidstheden om virkningerne af klimaændringerne og foreslår metoder til, hvordan de kan modvirkes.

6. *At lære af unges nye former for aktivt medborgerskab*

Skolestrejker vedrørende klimaforandringer vidner om, at der er opstået nye former for handlekraft hos unge. Bevægelsen er ikke en ungdomsorganisation, den er ikke et ungdomspolitisk parti, den er ikke organiseret gennem ungdomsarbejde, den er ikke en lille konspirationsgruppe, og den er ikke et enkeltstående ungdomsarrangement. Skolestrejker viser, at hvis unge er motiverede nok, finder de en måde at udtrykke sig på. Det kan være nyttigt for dem, der er involveret i ungdomsarbejde, at reflektere over deres egne aktiviteter og metoder i lyset af de unges klimatiltag samt hvilke former for foranstaltninger, der skal til for at supplere de eksisterende modeller for unges deltagelse, så de passer til de nye former for aktivt medborgerskab blandt unge.

7. *Klimaændringer inden for ungdomsarbejdet som en tværsektoriel udfordring*

Klimaændringer er et bredt samfundsanliggende, der dækker både den offentlige og den private sektor samt civilsamfundet. Tværsektoriel ungdomspolitik har længe været på dagsordenen på ungdomsområdet og fremhæves i EU-strategien for unge 2019-2027. Det tværsektorielle samarbejde om klimaændringer skal gennemføres på mindst tre plan: det europæiske, det nationale og det lokale. I EU har klimatiltag på ungdomsområdet potentiale til at blive forbundet med tiltag i alle sektorer, der arbejder med klimaændringer. På regeringsniveau bør enhver ungdomspolitisk aktivitet vedrørende klimaændringer hænge sammen med de respektive generelle handlingsplaner. Da der synes at være størst succes med tværsektorielt samarbejde på lokalt plan, kan det være hensigtsmæssigt at etablere klimaændringsaktiviteter, der knytter unge, ungdomsarbejde, andre relevante sektorer (såsom skoler), miljøorganisationer, ungdomsorganisationer og interesserede private virksomheder sammen. Inden for det kommunale ungdomsarbejde kan ungdomstjenesterne fungere som formidler mellem unge, deres aktiviteter og beslutningstagerne. Ofte giver unge udtryk for deres bekymringer uden for det repræsentative demokratis strukturer, gennem sociale medier, digitale fællesskaber, kunstneriske udtryk, musik eller kollektive bevægelser (f.eks. skolestrejker), hvilket også kan kræve yderligere formidling.

8. *Spørgsmål til debatten*

I lyset af ovenstående opfordres ministrene til at reflektere over et eller flere af følgende tre spørgsmål (højst tre minutter).

- 1) *Hvordan kan vi styrke ungdomsarbejdets evne til at reagere på nye udfordringer, som unge står over for i forbindelse med klimaændringer?***
- 2) *Hvordan kan ungdomsarbejde støtte unge i deres klimaaktivisme og i at skabe en bæredygtig fremtid?***
- 3) *Klimaændringer er en tværsektoriel udfordring. Hvordan kan ungdomssektoren fungere som partner i det tværsektorielle samarbejde?***